

UMEÅ UNIVERSITET

Kontaktsjuksköterskans uppdrag med fokus på behovsbedömningar

En enkätstudie i norra sjukvårdsregionen

Katja Vuollet Carlsson doktorand, specialistsjuksköterska
Institutionen för omvårdnad, Regionalt cancercentrum norr
2025-11-04

Bakgrund

Var tredje person kommer att få cancerdiagnos
Kan ge komplexa och långvariga biverkningar och vårdbehov
Rapporterade brister gällande behovsbedömning av patienter

Strukturerade
helhetsbedömningen av
individuella behov och hur de
hanteras är en central del i
omvårdnadsprocessen och
personcentrerad vård
Baseras på hela personen
Möjliggör jämlikvård

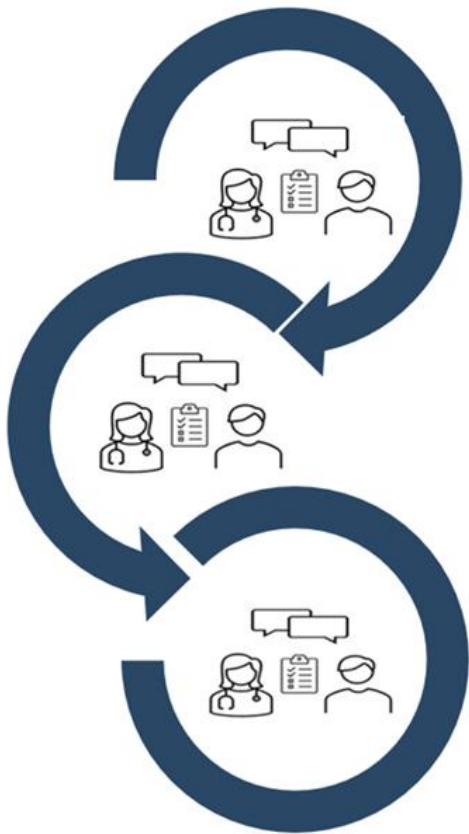

Nationell uppdragsbeskrivning
för kontaktsjukskötkor finns
sedan 2012
Erbjuda vård och stöd ur ett
helhetsperspektiv
Att genomföra individuella
behovsbedömningar på ett
strukturerat sätt ingår i
uppdraget

Implementering av uppdraget
varierar
Trots riktlinjer varierar
genomförandet av strukturerade
behovsbedömning
Utmaningar att integrera
behovsbedömningar i det
kliniska arbetet

Strukturerade behovsbedömningar

I denna studie avser strukturerade behovsbedömningar:

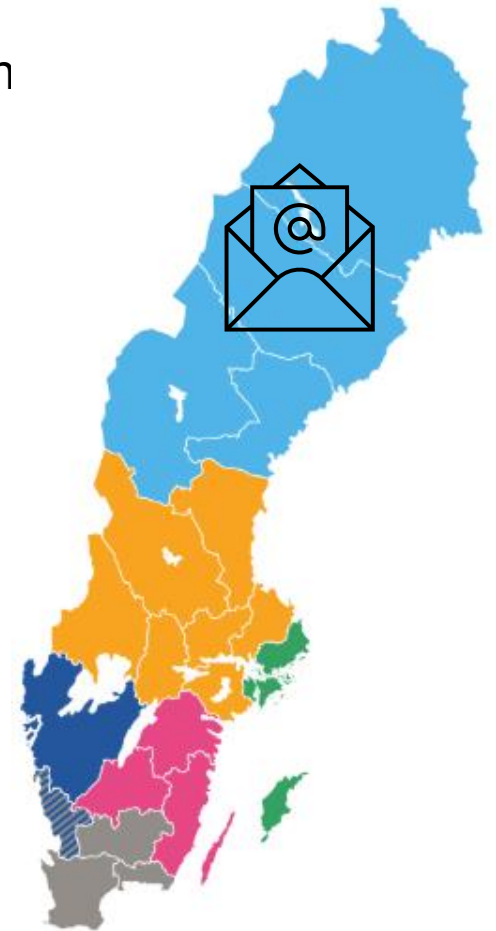
Återkommande individuella bedömningar som genomförs med stöd av standardiserade bedömningsinstrument. Bedömningen utgör grunden för ett bedömningssamtal, vilket leder till planering av aktuella insatser samt gemensam uppföljning.

Syfte

- Syftet med studien var att beskriva kontaktsjuksköterskans arbetssätt och förutsättningar för uppdraget med fokus på strukturerade behovsbedömningar ur kontaktsjuksköterskans perspektiv.

Metod

- Kontaktsjuksköterskor från sjukvårdsenheter i norra sjukvårdsregionen där verksamhetschefer godkänt studiegenomförande kontaktades och erbjöds besvara en webbenkät.
- 150 kontaktsjuksköterskor erbjöds delta i studien och 63 inkluderas.
- Enkäten bestod av två delar:
 - Quality in Care and Organizational Prerequisites for Contact Nurses
 - Studiespecifik enkät med fokus på behovsbedömningar
- Datainsamling pågick mellan april och oktober 2024.
- Analys av data pågår.

Bakgrundsfakta och resultat

Deltagarna var mellan 25 till 67 år (medel 49 år)

De hade haft uppdraget mellan 0 till 16 år (medel 5,5 år)

56% (N 35) hade specialist sjuksköterskeutbildning

38% (N 24) hade utbildning för kontaktsjuksköterskans uppdrag på avancerad nivå

56% (N 35) hade skriftligt uppdrag, underskrivet av dennes chef

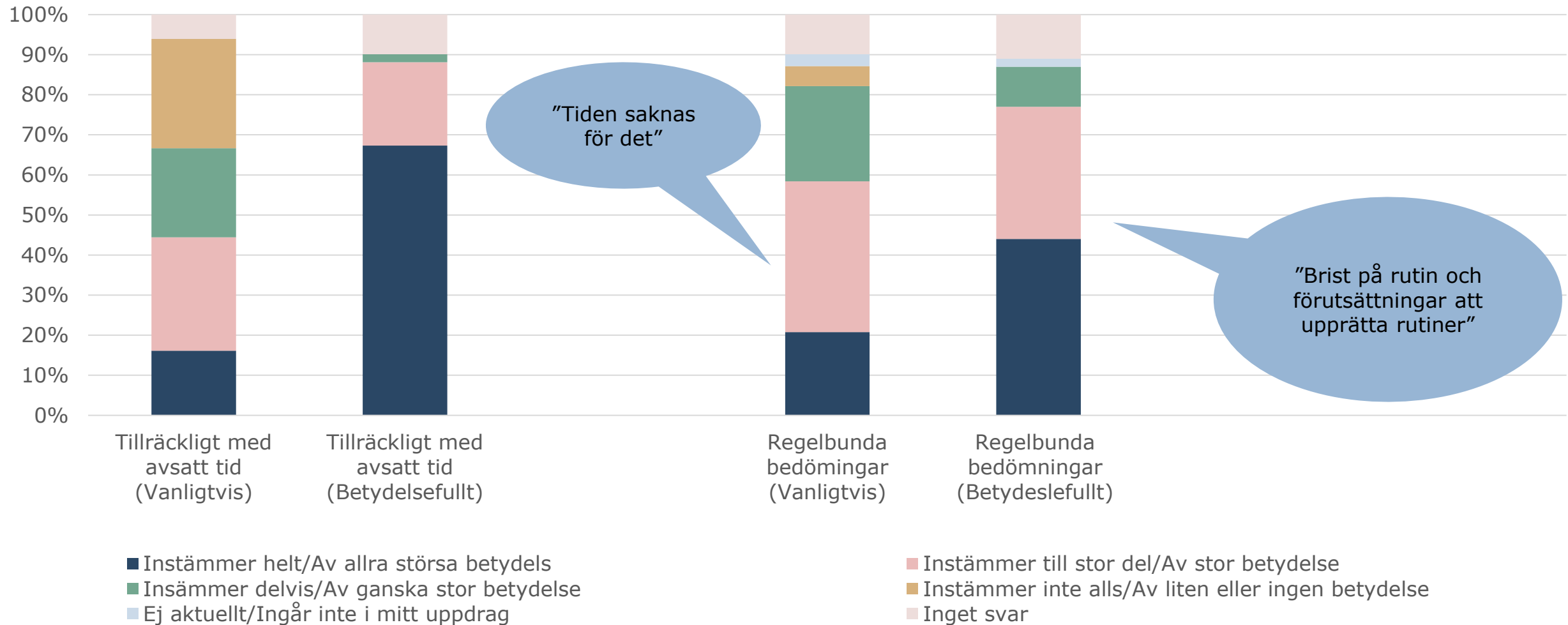
24% (N 15) hade uppdraget på heltid

73% (N 46) var tillgängliga för patienterna 4–5 dagar/vecka

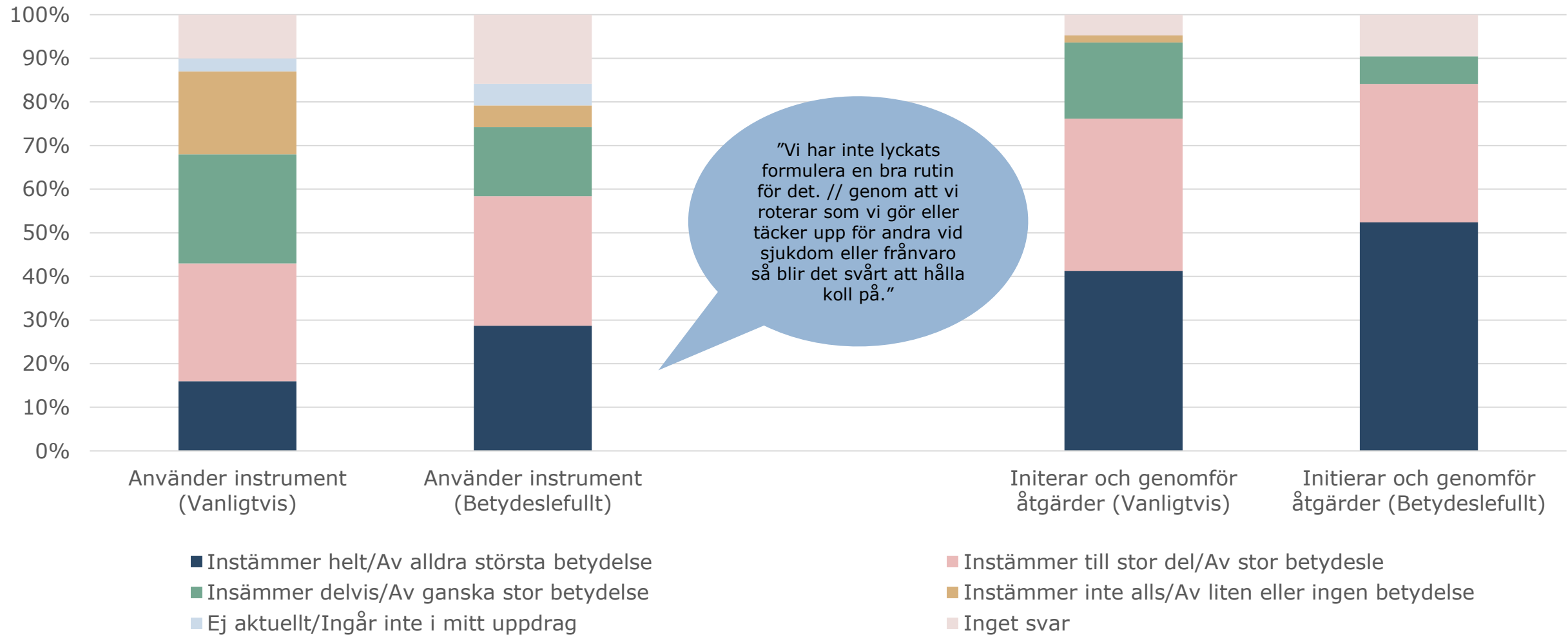
Preliminära resultat kopplat till strukturerade behovsbedömningar

Så här är det vanligtvis för mig/Så här betydelsefullt anser jag att det är

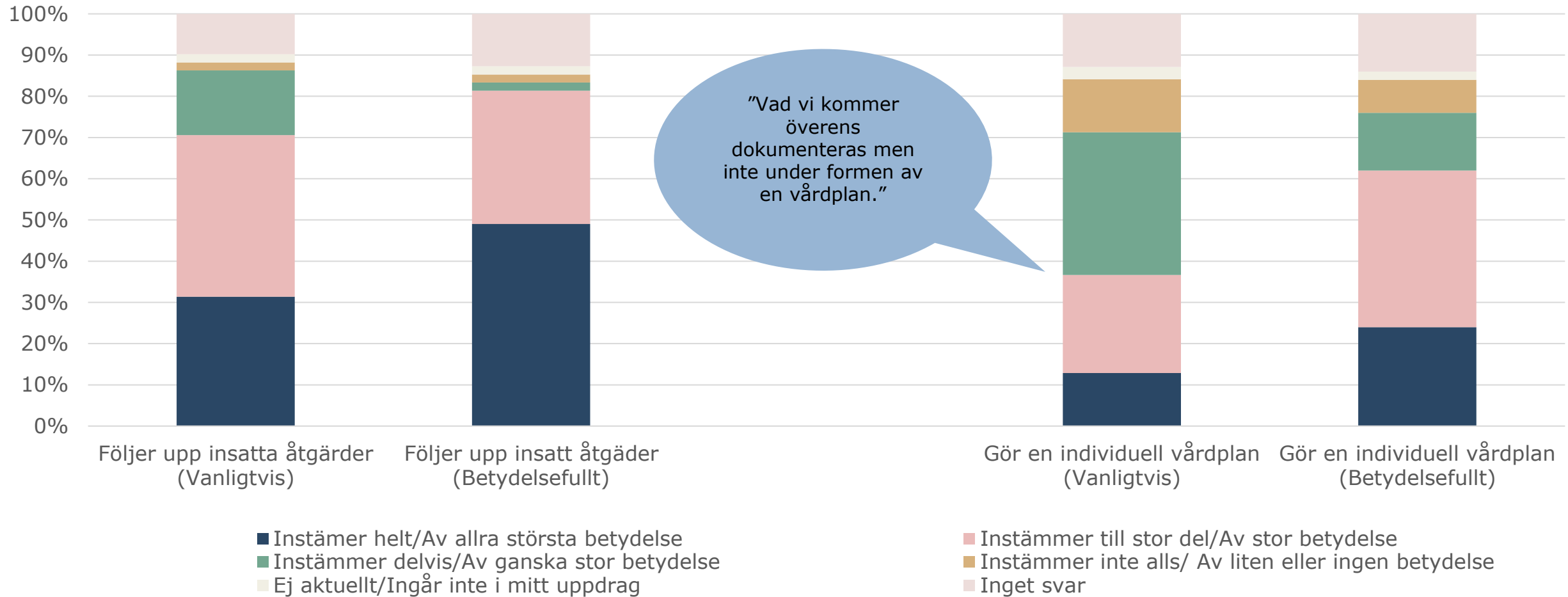
Preliminära resultat kopplat till strukturerade behovsbedömningar

Så här är det vanligtvis för mig/Så här betydelsefullt anser jag att det är

Preliminära resultat kopplat till strukturerade behovsbedömningar

Så här är det vanligtvis för mig/Så här betydelsefullt anser jag att det är

Preliminära konklusioner

- Förutsättningarna för kontaktsjuksköterskor i norra sjukvårdsregionen att utöva sitt uppdrag varierade och kan påverkas av både organisatoriska och individuella faktorer.
- Preliminära resultat visar att frekvensen för olika moment kopplade till strukturerade behovsbedömningar varierar, liksom uppfattningen om deras betydelse. Mer än 80 % av respondenterna angav att de vanligtvis genomför de delar som ingår i uppdraget och behovsbedömning bedömdes generellt som betydelsefull.

Stort tack till

- Kontaktsjuksköterskor som deltagit i studien
- Cancerforskningsfonden i Norrland
- Regionalt cancercentrum norr

Referenser

- Cancer i Sverige 2025 - Insjuknande och dödlighet (2025), www.socialstyrelsen.se/publikationer/cancer-i-sverige-2025---insjuknande-och-dodlighet-2025-2-9402/
- Wang, T., Molassiotis, A., Chung, B. P. M., and Tan, J. Y. (2018). Unmet care needs of advanced cancer patients and their informal caregivers: a systematic review. BMC Palliative Care, 17(1). DOI: 10.1186/s12904-018-0346-9
- McCance T and McCormack B (2025). The Person-centred Nursing Framework: a mid-range theory for nursing practice. Journal of Research in Nursing, 30(1). DOI: 10.1177/17449871241281428
- Regionala cancercentrum i samverkan. Nationell uppdragsbeskrivning för kontaktsjuksköterskan i cancervården (2025). Tillgänglig från: <https://cancercentrum.se/download/18.3c90fecc196869f66518d62/1746194344974/Nationell%20uppdragsbeskrivning%20f%C3%B6r%20kontaktsjuksk%C3%B6terskan%20i%20cancerv%C3%A5rden.pdf>
- Young, J., Cund, A., Renshaw, M., Quigley, A., and Professor Snowden, A. (2015). Improving the care of cancer patients: holistic needs assessment. British Journal of Nursing 24 (4): DOI: 10.12968/bjon.2015.24.Sup4.S1.
- Brynskog, E., Larson M., Smith, F., Rosell L., and Bjuresäter, K. (2024). Contact nurses' perceptions of their services, organizational prerequisites and moral stress: A cross-sectional study in Swedish cancer care. Nordic Journal of Nursing Research, 44. DOI: 10.1177/20571585241290325
- Regionala cancercentrum i samverkan. Kontaktsjuksköterskor i cancervård – organisatoriska förutsättningar och vårdkvalitet. Quality in Care and Organizational Prerequisites for Contact Nurses (COPCoN) (2021). Delrapport 2021. Tillgänglig från: https://cancercentrum.se/globalassets/patient-och-narstaende/samverkan/kssk/kontaktsjukskoterskor-i-cancervard-qopcon_delrapport_210706.pdf
- Young, J., Cund, A., Renshaw, R., Quigley A. and Snowden A. (2015). Improving the care of cancer patients: holistic needs assessment British Journal of Nursing, 24. DOI: 10.12968/bjon.2015.24.Sup4.S17

Tack för er uppmärksamhet!

Frågor?

Katja Vuollet Carlsson, doktorand, specialistsjuksköterska, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet.

Huvudhandledare:

Susanna Pusa, Universitetslektor, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet.

Bihandledare:

Lena Sharp, Med dr, specialistsjuksköterska, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet, Verksamhetschef RCC Stockholm Gotland.

Per Fransson, Professor, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet, Cancercentrum, Norrlands universitetssjukhus, Umeå.

Senada Hajdarevic, Professor, Institutionen för omvårdnad, Umeå Universitet, Regionalt cancercentrum norr, Umeå.

Kontaktuppgifter

